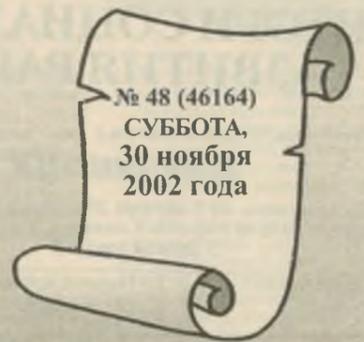

НУРА

Издаётся с 1 мая 1963 года ГАЗЕТА ИЗДАЕТСЯ ПРИ ФИНАНСОВОЙ ПОДДЕРЖКЕ АКИМАТА И МАСЛИХАТА НУРИНСКОГО РАЙОНА

Қарағанды облысы Нұра ауданы әкімшілігінің
ҚАУЛЫСЫ

Киевка кенті № 21

Нұра ауданы әкімшілігі резервінің қаражатын пайдаланудың
Қағидасын бекіту туралы

Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 1 сәуірдегі "Бюджет жүйесі туралы" 357-І ҚРЗ, 2001 жылдың 23 қаңтарындағы "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы" 148-ІІ ҚРЗ, Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 18 қыркүйектегі "Қазақстан Республикасының Үкіметі резервінің қаражатын пайдаланудың тәртібін бекіту туралы" № 1408 қаулысын іске асыру мақсатында және Қарағанды облысы әкімшілігі қаулысының негізінде Нұра ауданының әкімшілігі қаулы етеді:

1. Нұра ауданы әкімшілігі резервінің қаражатын пайдаланудың Қағидасын бекітсін (№ 1 қосымша)
2. Осы қаулының орындалуын бақылау аудар әкімінің орынбасары Б. Қосшығұлова жүктелсін.
3. Осы қаулы 2002 жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енеді.

Аудар әкімі Д. ҚУСАЙЫНОВ.

Нұра аудандық әкімшілігінің 2002 жылғы 30.09 № 21 қаулысымен
БЕКІТІЛГЕН
№ 1 қосымша
Нұра ауданы әкімшілігі резервінің қаражатын пайдаланудың
ҚАҒИДАСЫ

Осы Қағида Нұра ауданы әкімшілігі резервінің қаражатын бөлудің және пайдаланудың ретін белгілейді.

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1. Осы Қағидада мынадай ұғымдар пайдаланылады: аудан әкімшілігінің резерві - тиісті қаржы жылына арналған аудандық бюджетте көзделген және бір жылғы сипаттағы қалыңдық шығыстарды қаржыландыру үшін аудан әкімшілігінің қаулысы бойынша бөлінетін қаражат; қалыңдық шығыстар - ағымдағы қаржы жылына арналған аудандық бюджетті қалыптастыру кезінде күні бұрын жоспарлау мүмкін емес және ағымдағы қаржы жылында кейінге қалдырмай қаржыландыруды талап ететін шығыстар;

аудандық бюджеттен қаржыландырылатын аудан әкімшілігі мен атқарушы органдарының міндеттемелерін өтеу үшін аудан әкімшілігі резервінің құрамында көзделетін және сот шешімдері бойынша аудан әкімшілігі мен атқарушы органдарының міндеттемелерін өтеу үшін аудандық бюджеттік бағдарламалардың әкімшілік бөлінісін қаражат; аудан әкімшілігі резервінің қаражатын алушы - аудандық бюджеттік бағдарламалардың әкімшісі немесе аудан әкімі.

2. Аудан әкімшілігі резервінің қаражаты есебінен қаржыландырылатын бір жылғы сипаттағы қалыңдық шығыстарға келесі шаралар:

- 1) табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайларды жою, бұған кіретіндер: төтенше жағдайлардың пайда болу нәтижесінде зардап шеккендерге материалдық көмек көрсету; зардап шеккендер үшін уақытша тұруға және тамақтануға орындар дайындау және ұстау; шұғыл қимыл жасайтын авариялық - құтқару және авариялық - қалпына келтіру бөлімшелерін техникалық құтқару құралдарымен, жабдықтарымен және жарактарымен қосымша жаратқандыру; төтенше жағдайлар аймағына күштер мен құралдардың тасымалдануын қамтамасыз ету;
- 2) сот шешімдері бойынша аудан әкімшілігінің, аудандық бюджеттен қаржыландырылатын атқарушы органдарының міндеттемелерін өтеу;
- 3) аудан әкімшілігінің қаулысымен айқындалатын өзге де күтілмеген шығыстар жағдайы.

2. АУДАН ӘКІМШІЛІГІ РЕЗЕРВІНІҢ ҚАРАЖАТЫН БӨЛУДІҢ ЖӘНЕ
ПАЙДАЛАНУДЫҢ ТӘРТІБІ

3. Аудан әкімшілігінің резервінен қаражат бөлуі, аудан әкімшілігінің қаулысы негізінде, заңдармен белгіленген тәртіппен жүргізілетін қаржыландыруды ашу арқылы, тиісті қаржы жылына арналған аудандық бюджеттің шығыстарының құрамында осы мақсаттарға бекітілген мөлшерлер шегінде Қаржы бөлімі жүзеге асырыла, онда алушы, бөлінетін қаражаттың көлемі мен оларды пайдаланудың мақсаттары, сондай-ақ, қаражат қайтарымы негізінде бөлінген жағдайда оларды берудің шарттары мен қайтарудың мерзімдері көрсетіледі.

4. Аудан әкімшілігінің резерві қаражатының қатаң арнаулы мақсаты болады және осы Қағида мен аудан әкімшілігінің резервінен қаражат бөлу туралы қаулысында көзделмеген мұқтаждарға пайдалануға болмайды.

5. Аудан әкімшілігінің резервінен қаражат бөлу туралы аудан әкімшілігінің қаулысын дайындаған кезде мынадай шарттар:

- 1) аудандық бюджетте ағымдағы қаржы жылына арналған бөлінетін ақшаның болмауы;
- 2) сот шешімдері бойынша аудан әкімшілігі мен атқарушы органдарының міндеттемелерін өтеу жағдайына қоспағанда, аудан әкімшілігінің резерві қаражатына қажеттілік ағымдағы қаржы жылында пайда болуы және олардың қажеттілігі алушының бұрынғы міндеттемелерімен байланысты болмауы ескеріледі.
3. Берілген несие толық өтелгеннен кейін резервінен қаражат бөлу туралы аудан әкімшілігінің қаулысы, аудан әкімшілігінің тиісті қаулысы негізінде жыл аяқталғанға дейін күшін жояды.

3. ТАБИҒИ ЖӘНЕ ТЕХНОГЕНДІК СИПАТТАҒЫ ТӨТЕНШЕ ЖАҒДАЙЛАРДЫ ЖОЮҒА
ҚАРАЖАТ БӨЛУ

7. Жергілікті аумақтағы табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайларды жою аудан әкімшілігінің резерві қаражаттары есебінен қаржыландырылады.

8. Табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар туындағанда, резервінен қаражат бөлу туралы айқындалған тәртіппен берілетін негізделген материалдар мен олардың тізімдемесін Төтенше жағдайлар жөніндегі аудандық комиссия қарайды және табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайларды жою қажет кезде Қаржы бөлімінің келісімі бойынша төтенше жағдайларды жоюға арналған қаражат бөлу туралы аудан әкімшілігінің қаулысының жобасын аудан әкімшілігінің мәжілісінде талқылайды.

4. СОТ ШЕШІМДЕРІ БОЙЫНША АУДАН ӘКІМШІЛІГІ МЕН АТҚАРУШЫ
ОРГАНДАРЫНЫҢ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІН ӨТЕУГЕ ҚАРАЖАТ БӨЛУ

9. Сот шешімдері бойынша аудан әкімшілігінің, атқарушы органдарының міндеттемелерін өтеу, соттың атқарушы құжаттары болған жағдайда аудан әкімшілігінің қаржы есебінен қамтамасыз етіледі.

Қолданыстағы заңдарына қарай төтенше жағдайлар кезінде негізделген қаражат бөлу туралы аудан әкімшілігінің қаулысына төлемдер жүргізуге міндетте аудандық бюджеттен қаржыландырылатын атқарушы органдар аталған шешімдерге барлық сот сатыларында шағым беруге тиіс.

Атқарушы органдар шағым берілген сот кесімдерінің көшірмелерін аудандық бюджеттік бағдарламаның әкімшісіне беруі тиіс.

Атқарушы органдар өздерінің заңсыз қабылданған кесімдері үшін, сондай-ақ, өздерінің лауазымды адамдарының әкімшілік басқару саласындағы заңсыз іс-әрекеттері үшін оларға "Әкімшілік шығыстар" бағдарламасы бойынша бөлінген ақшамен жауап береді.

10. Аудан әкімшілігінің міндеттемелерін өтеуге аудан әкімшілігінің резервінен қаражат бөлу туралы аудан әкімшілігінің қаулысының жобасын белгіленген заңдылықтар тәртібімен Қаржы бөлімі дайындайды.

11. Атқарушы органдардың міндеттемелерін өтеуге аудан әкімшілігінің резервінен қаражат бөлу туралы аудан әкімшілігінің қаулысының жобасын тиісті атқарушы органдар белгіленген заңдылықтар тәртібімен Қаржы бөлімімен келісіп дайындайды және аудан әкімшілігінің аппаратына тапсырады.

5. ӨЗГЕ ДЕ КҮТІЛМЕГЕН ШЫҒЫСТАРҒА ҚАРАЖАТ БӨЛУ

12. Аудан әкімшілігінің резервінен өтеу де күтілмеген шығыстарға қаражат бөлу үшін бағдарлама әкімшісі қаржы бөліміне тиісті негіздемелерімен және сөзестелерімен бірге қаражат бөлу туралы өтініш тапсырады.

13. Қаржы бөлімі берілген өтінішті негізінде аудан әкімшілігінің резервінен қаражат бөлуі мүмкіндігі, не болмаса мүмкін еместігі туралы қорытынды береді.

Қаржы жылының ішінде қаражатты табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайларды жоюға және өзге де күтілмеген шығыстарға тиімді бөлу мақсатында өтінішті қарау кезінде, аудан әкімшілігінің резервінен өтеу де күтілмеген шығыстарға бөлінетін қаражаттың сомасы, әрбір ағымдағы тоқсанда аудандық бюджетте табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайларды жоюға және өзге де күтілмеген шығыстарға көзделген жылдық соманың 25% -нен аспауы тиіс. Бұл ретте аудан әкімшілігінің резервінен табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайларды жоюға және өзге де күтілмеген шығыстарға қаражат бөлу туралы аудан әкімшілігінің бұрын қабылданған қаулылары ескеріледі.

14. Аудандық бюджеттік бағдарлама әкімшісінің өтініші бойынша он қорытынды болған жағдайда аудан әкімшілігінің резервінен өтеу де күтілмеген шығыстарға қаражат бөлу туралы аудан әкімшілігінің қаулысының жобасын белгіленген заңдылықтар тәртібімен қаржы бөлімімен келісіп осы аудандық бюджеттік бағдарламаны әкімшісі дайындайды.

6. БАҚЫЛАУ ЖӘНЕ ЕСЕПТИЛІК

15. Аудан әкімшілігінің резервінен бөлінген қаражатты алушылар қаржы бөлімі белгілеген тәртіппен және уақытында олардың пайдаланылуы, орындалған жұмыстардың көлемі мен құны туралы есеп беруі тиіс.

16. Қаржы бөлімі аудан әкімшілігінің резерві қаражатын пайдалану және тиісті кезеңге оның қалдықтары туралы аудан әкімшілігіне ай сайын ақпарат тапсырады.

17. Аудан әкімшілігінің резервінен бөлінетін қаражатты мақсатсыз пайдаланғаны үшін алушы Қазақстан Республикасының заңдарында қарастырылған тәртіппен жауап береді.

18. Аудан әкімшілігінің резервінен қаражатты мақсатқа пайдалануға бақылау жасауды қаржы бөлімі жүзеге асырады.

ИТОГИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РАЙОНА ЗА 9 МЕСЯЦЕВ 2002 г.

Сельское хозяйство

За девять месяцев 2002 года объем валовой продукции сельского хозяйства по району, произведенной всеми категориями хозяйств (сельхозпредприятия, крестьянские хозяйства, население) составил 3728965,8 тыс. тенге, что к соответствующему периоду прошлого года составило 95 %.

Животноводством занимались 23 сельхозпредприятия из 38, состоящих на учете в административном регистре.

Изменение объема производства основных видов продукции животноводства на 1.10.2002 года по сравнению с аналогичным периодом прошлого года характеризуется следующими данными:

Виды продукции	За январь-сентябрь 2002	За январь-сентябрь 2001 года	Больше+ Меньше-	Процент роста/снижения
Реализовано скота и птицы на убой в живой массе	259	271	-12	95
Валовой надой молока	311	174	+137	178
Шерсть овец	25	22	+3	3

Численность видов скота составила: КРС - 2753 голов (102 % к соответствующему периоду прошлого года), в том числе коров - 917 голов (100 %), овец и коз - 16796 голов (94%), лошадей - 1176 голов (81%), свиней - 722 головы (78%).

Получено приплода: телят - 709 голов (100 %), ягнят и козлят - 7846 голов (94 %), жеребят - 180 голов (125 %), поросят - 494 головы (77%).

Уменьшился по сравнению с аналогичным периодом прошлого года падеж скота. Пало 82 головы крупного рогатого скота (94%), 62 головы лошадей (68 %), 867 голов овец (53%).

На 1 октября 2002 года в 27 акиматах имеется в наличии 8068 дворов, из них имеющих скот насчитывается 7290 дворов. В прошлом году общее число дворов составляло 8228, из них имеющих скот - 6718.

Намечается тенденция к росту поголовья скота в личных подворьях. Наличие скота и птицы в личных хозяйствах населения характеризуется следующими данными:

Виды скота	2002 год	2001 год	2002г. к 2001 г. в %
КРС	33285	33409	99
В т.ч. коровы	13787	13856	99
Свиньи	18983	18198	104
Овцы	31075	30980	100
Козы	7631	5705	134
Лошади	14183	13275	103
Птицы	64991	63889	102

По итогам девяти месяцев получено: телят - 11332 (к соответствующему периоду прошлого года 103% - 10994 головы), поросят - 18200 (в прошлом году - 17009, что составило 107 % в соотношении к прошлому году), ягнят - 15167 (в прошлом году - 14918 голов, 102%), козлят - 3390 (в прошлом году - 2568 голов, 132%), птиц - 55984 (в прошлом году - 55206 голов, 101%).

Производство мяса у населения составляет 4502,8 тонн, за соответствующий период прошлого года - 4465,8 тонн, на 100,8% больше, молока - 20999,5 тонн, за соответствующий период прошлого года составило 20161,5 тонн, на 104 % больше прошлого, количество яиц от птиц всех видов составило 4730 тыс. штук, а в прошлом году за соответствующий период - 4499 тыс. штук, на 105 % больше, шерсть овцев (стриженная с живых овец) составила 66 тонн, в прошлом году также 66 тонн.

В 14 населенных пунктах Нуринаского района в период сбора урожая проводилось выборочное обследование валового сбора урожая на приусадебных участках 714 дворов населения района. Средняя урожайность сбора на данных участках с 1 кв.метра составила: картофель - до 2-х кг, огурцы - до 2-х кг, помидоры - до 2-х кг, лук - до 2-х кг, морковь - до 3-х кг, свеклы - до 3-х кг, капуста - до 4-х кг, прочие овощи - до 4-х кг.

Земля под приусадебными участками - 754,3 га. Посевная площадь в 27 акиматах составила 338,5 га, в том числе под картофелем - 260 га, под овощами - 78,5 га. Валовой сбор картофеля составил - 58338,8 ц, урожайность - 224 ц/га, овощей - 18142,4 ц. В соотношении с прошлым годом урожайности овощей и картофеля повысилась на 122%.

По итогам девяти месяцев в крестьянских хозяйствах района имеется следующее поголовье скота и птицы:

Виды скота и птицы	2002 год	2001 год	2002 г. в % к 2001 г.
КРС	989	904	109,4
в т.ч. коров	371	378	98,1
Овцы и козы	3320	4108	80,8
Лошади	405	462	87,6
Птица	363	1102	32,9

На конец отчетного периода получено приплода: телят 351 голова, 101,1 % в соотношении к прошлому году; ягнят и козлят - 2012, 113,8 % к прошлому году; жеребят - 117 голов, 87,5 % к соответствующему периоду прошлого года. Падежа скота за девять месяцев в крестьянских хозяйствах не было.

Реализовано на убой в живом весе 1436 центнеров, или 107,6 % к 2001 году. Надоено молока 5334 центнеров, или 100,7% к прошлому году, произведено яиц от птицы 33,5 тыс. штук, настрижено овечьей шерсти 59 центнеров.

На основании составленного сельскохозяйственного регистра число глав крестьянских хозяйств - 379, в них число работающих - 1419 человек. Закреплено всего земли 362203 га, из них пашни 68315 гектаров. По итогам уборки урожая валовой сбор зерновых культур в крестьянских хозяйствах района составил 421059 центнеров, в том числе пшеницы - 366935 ц, ячменя - 53624 ц, овса - 500 ц. Собрано: картофеля - 1550 ц, бахчевых культур - 20 ц. Заготовлено кормовых культур - 148584 ц.

Инвестиции в основной капитал

По итогам девяти месяцев 2002 года в сельскохозяйственном районе инвестиций, вложенных в основной капитал, освоено на

сумму 381229 тыс.тенге, из них на приобретение машин, оборудования, инструментов, инвентаря на сумму 375056 тыс.тенге, на строительно-монтажные работы - 6173 тыс.тенге.

Преобладающая часть инвестиций в основной капитал за девять месяцев 2002 года направлена на развитие сельского хозяйства. По сравнению с соответствующим периодом прошлого года увеличение объема инвестиций в основной капитал произошло в 8 раз.

За девять месяцев 2002 года введены в действие следующие объекты:

- пекарня, объем производства - 5 тыс. тонн хлеба в год (ОАО «Шубаркульский угольный разрез»);
- реконструкция котельной, протяженность теплотрассы - 3,3 км (ОАО «Шубаркульский угольный разрез»).

Частными физическими лицами за девять месяцев 2002 года введены в действие пять объектов торговли с площадью торгового зала в 110 кв.метров.

Деятельность предприятий малого бизнеса

По данным статистического регистра в районе по состоянию на 1.10.2002 года зарегистрировано 35 предприятий. Из общего числа зарегистрированных предприятий 30 - действующие.

За 9 месяцев 2002 года общая численность работников отчитавшихся предприятий 401 человек (в прошлом году - 419 человек). Объем производства (работ, услуг) - 47,3 млн.тенге, увеличение произошло в 1,3 раза по сравнению с предыдущим годом. Фонд заработной платы составил 8620 тыс. тенге, за аналогичный период прошлого года - 7914 тыс. тенге. Среднемесячная заработная плата работников малых предприятий составила 4760 тенге, на 111% больше, чем в прошлом году.

Финансовая деятельность предприятий

За январь-сентябрь 2002 года, по оперативным данным, 20 отчитавшихся предприятий с численностью работающих свыше 50 человек прибыль составила 90567 тыс. тенге (14 прибыльных, 6 убыточных предприятий). Основная часть дохода приходится на предприятия сельского хозяйства. Доход от реализации продукции товаров и услуг составил 719655 тыс. тенге.

Дебиторская задолженность составила 388667 тыс. тенге, кредиторская задолженность - 1373524 тыс.тенге. По сравнению с началом года кредиторская задолженность увеличилась на 108 %. Увеличение кредиторской задолженности произошло за счет приобретения горюче-смазочных материалов, запасных частей и т.д. В структуре задолженности по обязательствам наибольший удельный вес приходится на задолженность по расчетам с поставщиками и подрядчиками. Просроченная задолженность по заработной плате рабочим и служащим на 1.10.2002 года сложилась в сумме 2587 тыс.тенге, по сравнению с началом года произошло снижение на 108 %.

По оперативной отчетности фонд заработной платы за январь - сентябрь 2002 года, начисленной работникам крупных и средних сельхозпредприятий составил 205310,8 тыс.тенге (123 % к соответствующему периоду прошлого года).

Списочная численность работников с начала года в среднем составила 3136 человек (102%), из них женщин - 604 человека (100%). Численность, принимаемая для исчисления заработной платы, равна, в среднем, 2623 человека. Среднемесячная заработная плата сложилась в сумме 8696 тенге (124%), в сентябре повысилась до 14772 тенге в связи с уборкой урожая. С начала года неполный рабочий день работали в среднем 111 человек. Списочная численность на 1 октября составила 3369 человек, в том числе женщин - 653.

Фонд заработной платы за январь - сентябрь в 23 бюджетных организациях составил 236774,4 тыс.тенге (140%).

Среднемесячная заработная плата сложилась в сумме 10140 тенге (140%).

На конец отчетного периода списочная численность составила 2632 человек, в том числе женщин - 1864 человека.

Демографическая ситуация

Численность населения района на 1 октября 2002 года составила 33,5 тысячи человек, что меньше по сравнению с прошлым годом на 1,4 тысячи человек.

Снижение численности населения обусловлено как миграционной, так и естественной убылью населения. В январе-сентябре 2002 года по сравнению с аналогичным периодом прошлого года отмечается уменьшение числа родившихся и умерших граждан.

Естественный прирост населения за рассматриваемый период составил 86 человек, тогда как в январе-сентябре 2001 года - 98 человек.

Естественное движение населения

За январь-июнь 2001-2002 годов, 2002 г. в % к 2001 г.	2001	2002	2002 г. в % к 2001 г.
Родившихся	334	293	87,7
Умерших	236	207	87,7
Естественный прирост	+ 98	+ 86	
Заключено браков	139	160	115
Расторжено браков	36	36	100

Сохраняется миграционная подвижность населения. За январь-сентябрь 2002 года по сравнению с соответствующим периодом прошлого года число прибывших увеличилось на 171 человек, число выбывших уменьшилось на 727 человек.

Показатели миграции населения по району приведены ниже в таблице:

	2001	2002	2002 г. в % к 2001 г.
Прибывших	291	462	158,7
Выбывших	1199	472	39,3
Миграционный прирост	-908	-10	0,01

(Продолжение на 2 стр.)

ИТОГИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РАЙОНА ЗА 9 МЕСЯЦЕВ 2002 г.

(Окончание. Начало на 1-ой стр.)

Запасы топлива и ГСМ

По состоянию на 1 октября 2002 года в сельхозформированиях района имелось в наличии 5556 тонн угля.

Наименование топлива	Ед. изм.	Наличие топлива на 1 октября		2002 год в % к 2001 году
		2002 год	2001 год	
Уголь	Тонн	5556	6671,2	83,2
Мазут топочный	Тонн			

В целом запасу угля в сравнении с аналогичным периодом прошлого года в сельхозформированиях уменьшились на 16,7%.

Наличие ГСМ у сельхозформирований

Виды ГСМ	Ед. изм.	Фактические запасы на 1 июля		2002 год в % к 2001 году
		2002 год	2001 год	
Бензин автомобильный	Тонн	89,4	90	99,3
Дизельное топливо	Тонн	761,6	1589,4	47,9
Масла смазочные	Тонн	121,6	110,5	110

Запасы бензина и дизельного топлива у сельхозпредприятий составили соответственно 0,09 тыс.тонн и 0,7 тыс.тонн. По сравнению с аналогичной датой прошлого года запасы бензина уменьшились на 0,6%, запасы дизельного топлива сократились на 52%, т.е. более чем вдвое, запасы масла смазочного увеличились на 10%.

Потребительские цены

В сентябре по сравнению с августом 2002 года цены на потребительские товары и услуги по области снизились на 0,1% (в соответствующем периоде 2001 года - на 0,2%).

Индекс потребительских цен (ИПЦ), характеризующий общий уровень инфляции, в целом по Карагандинской области в сентябре по сравнению с августом составил 99,9%, с декабрем 2001 года - 103,2%, при республиканских показателях соответственно - 100,1% и 103,5%.

На изменение цен на потребительском рынке в январе-сентябре текущего года оказывали влияние высокий уровень насыщенности товарами, сложившаяся конъюнктура на рынках конкретных товаров. Цены на продовольственные товары в целом по области повысились на 2,1% в сравнении с прошлым годом.

Цены в розничной торговле, в среднем, в п.Киевка на 20.10.2002 г. в сравнении с аналогичным периодом прошлого года сложились следующим образом:

Виды продуктов	На 20.07. 2002 г.	На 20.07. 2001 г.	% роста/падения цен
Мясо (говядина), кг	300	290	+3,4
Мясо (свинина), кг	220	250	-12
Молоко, л	25	20	+25
Масло сливочное, кг	300	290	+3,4
Масло растительное, л	170	140	+21,4
Яйца (десяток)	80	60	+33,3
Картофель, кг	30	25	+20
Сахар-песок, кг	70	71	-1,4
Яблоки, кг	90	80	+12,5
Рис, кг	80	65	+23
Гречка	75	70	+7
Лук	35	26	+34

Величина прожиточного минимума в среднем на душу населения по данным Агентства Республики Казахстан по статистике составила по состоянию на 15 сентября текущего года 4711 тенге, что меньше по сравнению с августом на 2,5%.

Средние цены реализации сельхозпродукции на 1 октября сложились следующим образом:

Наименование продукции	Средние реализационные цены (в тенге за тонну)		
	2002г.	2001 г.	2002 г. в % к 2001 г.
Пшеница	10124	12590	80
Ячмень	6006	7268	82
КРС в живой массе	98364	98230	100,1
Овцы	138770	124138	111,7
Лошади	137635	134811	102

Ведение административного регистра

По состоянию на 1 октября 2002 года в Административном регистре юридических лиц по Нурунскому району зарегистрировано 150 предприятий. В прошлом году насчитывалось 118 предприятий. Всего за девять месяцев текущего года встало на учет 38 предприятий, ликвидировано - 6. За аналогичный период прошлого года было образовано 11 предприятий, выведено из регистра - 17.

По сравнению с соответствующим периодом прошлого года количество субъектов увеличилось на 27,1%. Из общего числа предприятий на сегодня 141 предприятие является действующим, простаивает - 9 предприятий. В прошлом году действовало по району 108 предприятий, простаивало - 10.

Б. РАХИМОВ,
начальник Нурунского
отдела статистики.

ОРАЗЛАРЫҢЫЗ ҚАБЫЛ БОЛСЫН

Бес парыздың бірі - Ораза

Бисмиллаһи-рохмани-рохим

Ең алғаш ораза парыз болатын жылы Шағбан айының соңғы күндерінің бірінде Пайғамбарымыз Мұхаммед (с.ғ.с.) өз сахабаларын жинап алып, Аллатағаладан уәхи келгенін айтады. Онда ол Жаратушының мұсылмандрға оразаның парыз еткендігін хабардар етіп, былай дейді: "Ей, адамдар! Сендерге мұбарак айдың, яғни рамаданның келе жатқанын қуанышпен хабардар еткім келеді. Бұл айда Аллатағала сендерге ораза тұтуды парыз етті. Осы айда жұмақтың есігі айқара ашылып, дозактың, тамуқтың есіктеріне ашылмас құлпыттар салынады. Адамды азғырушы шайтанлар кісенделіп бір ерекшелігі оның бір түні (Қалір түні) игілікте мың айдан артық. Ораза ұстау әрбір мұсылман еркек пен әйелге парыз. Жалпы, ауру-сырқаты жазымайтын, организмі ауыз бекітуді көтермейтін, жасы келген қарттар ораза қазасын өтемейді. Шама-сы келмейтіндер ораза ұстамаса, бір келдейлр бір күн тоятын тамағын беріп тұруға болады. Даулеті жеткілікті болса, тұтпаған оразасына фида беріледі. Біле-білгенге соның бәрінен ораза ұстаған артық" (Бақара сүресі 184 аят). Ұлы махаббисі Имам Ағзам Әбу Ханифа былай деген: "Оразаның абзалы - кісінің өзіне зиян тимеуі". Рамадан айында белгілі бір себептермен ауыз бекіте алмағандар кейінірек ораза қазасын өтеулеріне болады. Ауру-сырқаты белгілі бір уақыттан кейін жазылатын кісілер. 2. Ораза уақытында сапарда болғандар. Тағы бір еске алатын нәрсе мынау: кімде-кім белгілі бір себептермен ауыз ашып қойса, мысалы, аштықтан, шөлден денсаулығына зиян келетін болса, содан қорқып оразасын бұзса: екінші, әйелдердің қайызы мен нифасы келіп қалса, таза болмау себебінен ауыз ашып қойса сол күндердің қазасын кейінірек күніне күн өтуге болады. Ораза көзге көрінбейтін, Аллатағала мен оның құлы арасындағы бір габилат. Басқаша айтқанда нәпсіні туы арқылы орындалатын сыр тәрізді құлшылық. Аллатағала Құран Кәрімде былай деген: "Ақ жіп пен Қара жіп ажыратылып, танылғанша (таң ағарғанша) жеңдер де ішіндер. Содан кеш батқанша ораза ұстандар" (Бақара сүресі 187-аят). Ниет екі түрлі болады. Біріншісі, күнделікті ауыз бекітер алдында сол күнгі ораза тұтуға ниет етеді. Екіншісі, рамадан айының

алғашқы күнінде бүкіл рамадан айына ниет етеді. Сондықтан да Пайғамбарымыз Мұхаммед (с.ғ.с.): "Әрбір жақсы амал-ниетке байланысты" деген. Адам баласы осы айда өз нәпсісін тыйып, жаман нәрседен, яғни ғайбат сөйлеуден, ауыр күнә жасаудан, жала жұбадан аулақ болып, жақсы нәрселерге, яғни өзін сабырлыққа, шыдамдылыққа, тақуалыққа тәрбиелеуі керек. Кісінің ораза ескіні бір Аллаға ғана аян. "Ораза дозактан қорғайтын қалқан. Әр нәрсенің өзіне тән тазалығы бар, рухтың тазалығы - ораза. Ораза сабырдың жартысы" - деген Хазірет Пайғамбарымыз (с.ғ.с.). Ораза - кешірім айы. Пайғамбарымыз Мұхаммед (с.ғ.с.): "Кімде-кім ауыз бекітсе, Аллатағала оның істеген күнәлерін кешіреді" - деген. Сондықтан да Аллатағала бұл айдың түнін қасиетті де қалірлі етті. Рамадан айының 26-нан 27-не қараған түні Аллатағаладан алғаш рет құран түсті. Сол себепті бұл түн "Қалір түні" деп аталады. Ол түннің игілігі мың айдан артық. Ол түнде Алланың әмірімен бүкіл періштелер және Жебрәил періште де жерге түседі. Ораза тұтып Қудайды еске алғандардың барлығының тілектерін Аллатағала қабыл етіп, сол түні таң атқанша сәлем жалғасына. Мұсылмандар бұл түнді ұйқысыз өткізіп, он сегіз мың ғаламды, барша адамзатты, бүкіл тіршілікті жаратушы жалғыз Алладан тілек тілеген. Жәннат төрт түрлі мұминді ерекше күтеді: біріншісі осы айда арнайы Құран оқыған адам; екіншісі - ораза кезінде есек-өтіріктер, дау-жанжалдан аулақ болған адам; үшіншісі - аш адамдарға және ораза тұтушыларға тамақ бергендер. Аллатағала ондай қайырым жасағандарға қуәсар суын ішкізеді. Адамдар бұл айды ұлықтап, құрметтеуі керек. Себебі рамадан - рақымдылық, кешірім және берекет айы. Және бұл айда қасиетті кітабымыздың түскен күні Қалыр түні бар. Бұл түн мың айдан да қайырлы. Өйткені бұл түнде Алла ризалығы үшін оқыған намаздарымыз, тілеген тілек-дұғаларымыз інша-аллаһ қабыл болатын түн. Сондықтан да құрметті нұралықтар, желтоқсан айының 1-ші жұлдызында аудандық мешітке кешкі сағат 8.30 да Қалыр түні ағалы өтеді. Мешітке келемін деушілерге есік ашық. Құрметті мұсылман қауым, оразаларыңыз қабыл болсын! Аллаһу тағала леңдеріңізге саулық, есендік берсін. Отбастарыңызға бақ, береке берсін. Аллаһу тағала тілеген тілектеріңізді қабыл қылсын. Әмин!

Нұра аудандық мешіті.

Самым светлым праздником на селе был назван День работников сельского хозяйства акимом района Д.М. Кусановым. Повсеместно в хозяйствах прошли торжественные встречи с вручением подарков и грамот, концертными программами. В Доме культуры райцентра, куда были приглашены передовики производства со всего района, начальник департамента сельского хозяйства А.П. Романенко подвел итоги года по вопросам растениеводства и животноводства, назвал фамилии лучших механизаторов и животноводов, поздравил всех с праздником. Сегодня мы предлагаем читателям ознакомиться (в сокращении) с основной частью доклада А.П. Романенко. В последующих номерах будут опубликованы фамилии лучших передовиков хозяйств.

На состоявшемся 25 января текущего года совещании акимов всех уровней Глава государства не просто подвел итоги развития страны за прошлый год, но и сделал детальный анализ внутренней политической ситуации, определил новый этап в истории государства, показал конкретную реализацию задач, поставленных в долгосрочной Стратегии «Казахстан - 2030».

За последние годы и в сельском хозяйстве нашего района произошли глубокие структурные преобразования, совершенствуются трудовые отношения, настойчиво внедряется рыночная экономика. В результате проведенных работ приостановлен спад производства и наметилась устойчивая тенденция по стабилизации основных производственных показателей. Так, в целом по району производство валовой продукции за 9 месяцев 2002 года составило 3729 млн.тенге при плане 3659 млн. тенге (или 102% выполнения). За тот же период прошлого года этот показатель был выполнен на 95%.

В текущем году во всех категориях хозяйств произведено 229,5 тыс.тонн зерна с уборочной площади 253 тыс.га при средней урожайности 9,1 ц/га. Наибольший успех в текущем году выпал на долю ТОО «Кайнар» (Ныгметов С.А.), где с каждого гектара получено 13,8 центнеров зерна, общий валовой сбор составил 33124 тонн с площади 24000 га. Необходимо подчеркнуть, что успех этот напрямую связан с повышением связей культуры земледелия и, в частности, за счет строгого соблюдения технологии возделывания зерновых культур ТОО «Отканжар»

(Отарбаев К.Ж.) с площади в 3500 га собрало по 12,2 ц/га, ТОО «Дарат» (Приб Ю.Э.) с площади в 1200 га - по 11,7 ц/га, ТОО «Караой» (Приб В.Э.) с площади 4550 га - по 11,5 ц/га, ТОО «Шахтерское» (Проккоп Г.Г.) с площади в 21024 га по 11,0 ц/га. По 9,0 ц/га и выше получено в хозяйствах ТОО «Куланотпес», ТОО «Жаргас», ПК «Индустриальный», ТОО «Кулагер», ТОО «Жараспай», ОАО «Урожайное». Хорошая работа с землей, улучшение посевных качеств семенного материала, соблюдение технологии возделывания с/х культур в последние годы - все это в конечном итоге и повлияло на результаты уборки текущего года.

При намерении 62000 тонн фактически на сегодняшнюю дату заготовлено сена 72703 тонны. Наибольшее количество грубых кормов заготовили такие хозяйства, как ТОО «Кайнар» - 5650 тонн, ТОО «Пржевальское» - 4529 тонн, ТОО «Отканжар» - 4940 тонн, ПК «Индустриальный» - 2967 тонн, ТОО «Шахтерское» - 2400 тонн, ТОО «Акколжа» - 2120 тонн. За редким исключением все крупные сельхозформирования района переполнили свои намерения по заготовке сена.

Произведено в целом по району 599 тонн картофеля, 36 тонн овощей, что составляет соответственно, к плану 104 и 112,5%.

Хозяйства района полностью рассчитались за полученные кредиты в период подготовки к весенне-полевым работам и сенокосу (ГСМ, семена, запчасти), рассчитались по лизингу за тракторы и комбайны. В республиканский и областной бюджеты в общей сложности реализовано более 50 тыс.тонн хлеба. Немаловажно, что сегодня многие хозяй-

ства района кредитуют переработчиков для обеспечения себя ТМЦ под урожай 2003 года. С каждым годом стабилизируется, причём на положительной основе, работа с такими постоянными партнерами наших хозяйств, как фонд «Астық», ОАО «Караганды-Нан», ТОО «Акнар», ТОО «Союз», ЗАО «Продовольственная контрактная корпорация» и др. И отношения между партнерами здесь строятся на чисто рыночных отношениях, благо у каждого хозяйств есть право выбора партнера и это, в свою очередь, говорит о всевозрастающей экономической стабильности сельхозформирований.

Разработка и осуществление мероприятий по интенсификации производства отрасли животноводства, направленных на повышение продуктивности скота и птицы, воспроизводство, меры по созданию прочной кормовой базы позволили в текущем году добиться позитивных сдвигов по сравнению с 2001 годом в вопросах роста поголовья скота и птицы, увеличения объемов производства молока, мяса, шерсти, яиц.

По состоянию на 1 октября 2002 года произведено продукции на 1 млрд 040 млн. тенге. Во всех категориях хозяйств имеется 37,0 тыс.голов КРС, 58,8 тыс.голов овец и коз, 15,8 тыс. голов лошадей, 19,7 тыс. свиней и 65,4 тыс.голов птиц. За 9 месяцев текущего года производство молока составило 21,8 тыс.тонн, мяса - 4,9 тыс.тонн, шерсти - 97 тонн, что составляет к уровню прошлого года, соответственно, 105, 101 и 100%. Рост условного поголовья выполнен на 101%.

За этот же период текущего года хозяйствами Нурунского района поставлено в г.Астану 151 тонна молока при плане 96 тонн и 169 тонн мяса. До конца года ожидается поставить мяса 210 тонн, зерна - 15,5 тыс.тонн и картофеля 150 тонн. Все это осуществляется в соответствии с Программой по поставке сельхозпродукции в столицу.

И все же необходимо констатировать, что несмотря на общую устойчивую тенденцию к улучшению состояния развития животноводческой отрасли, в отдельных хозяйствах имеют место недоработки, отрицательно влияющие на производство продукции и рост скота и птицы. Одним словом, многое сделано по выполнению специальной программы по развитию животноводства на 2000-2002 годы, но ещё больше предстоит сделать в последующие годы. Можно сказать, что положение в отрасли мы стабилизировали, теперь предстоит добиться ее заметного развития.

Под постоянным неослабным контролем со стороны районного департамента сельского хозяйства, сельхозформирований находятся вопросы занятости сельского населения.

На 01.10.2002 год при плане 250 создано 475 новых рабочих мест, что составляет 190% выполнения. В том числе только в сельском хозяйстве предусмотрено 222 человека. К сведению, численность населения Нурунского района на 01.10.2002г. составляет 33,5 тыс. человек, в том числе численность экономически активного населения - 18034 человека.

Не оставляем в стороне малый и средний бизнес. Здесь число зарегистрированных субъектов по состоянию на 01.10.2002года составляет 795 единиц при плане 745, выполнение 106,7%, в том числе юридических лиц при плане 38 фактически 39, физических лиц 756 при плане 707. Численность занятых в малом бизнесе 2984 человека при плане 2830, или 105,4% к плановому показателю. Объем продукции (работ, услуг и т.д.) выполнен на 110,5% (при плане 900 млн.тенге фактически 994,9 млн.тенге. Объем платежей в бюджет выполнен на 128,5% (при плане 20 млн.тенге фактически 25,7 млн.тенге. При плане 120 создано 132 новых рабочих места (110%). При этом из числа зарегистрированных

в центре занятости трудоустроено 12 человек.

В связи с празднованием Дня пожилых и инвалидов 1 октября 2002 года проведена благотворительная акция на сумму 3 млн. 056 тыс 900 тенге для поддержки 1173 человека. Основными спонсорами выступили хозяйств района. Так, в ТОО «Кайнар» (Ныгметов С.А.) оказали помощь для 56 человек на общую сумму 683,2 тыс.тенге. ПК «Индустриальный» (Дильман И.Ф.) организовал для своих 83 пенсионеров и инвалидов праздничный обед и выделил муки на общую сумму 128 тыс.тенге. По сельскому акимату Кертинды (Досжанов К.Д.) для 133 человек выделены зерноотходы на общую сумму 135,8 тыс.тенге, в том числе по ТОО «Сары-Арка» для 31 чел. на сумму 31 тыс.тенге и по с.Казгородок для 102 чел. на сумму 104,8 тыс.тенге. Существенную помощь здесь оказали и крестьянские хозяйства. В ТОО «Шахтер» (Проккоп Г.Г.) израсходовали на благотворительные цели (мука, обед, корма и т.д.) на сумму в 535,2 тыс.тенге для 147 человек. В ТОО «Киевский» (Н.Першин) для 89 пенсионеров и инвалидов организовали праздничный обед и выделили муки на общую сумму 164,4 тыс.тенге. ТОО «Жараспай» (Конурбаев С.О.) помощь оказал 48 чел. на сумму 71 тыс.тенге В ТОО «Пржевальское» для 37 человек выделены сено, зерноотходы, уголь на сумму 71 тыс.тенге и еще для 7 чел. выделена материальная помощь в сумме 21 тыс.тенге. В ТОО «Куланотпес» (Сыздыков Д.С.) для 31 чел. на сумму 226,3 тыс.тенге выделены зерноотходы и сено. В ТОО «Бирлик» (Калиев К.К.) для 12 чел. на сумму 105 тыс. тенге выделены мука, сено, зерноотходы. В ТОО «Ырыс» (Амантаев К.А.) для 28 пенсионеров и инвалидов организовали праздничный обед и выделили сено на общую сумму 100 тыс.тенге, В ТОО «Жигер» (Акмагамбетов К.Ж.) для 54 чел. на сумму 109 тыс.тенге выделены грубые корма (сено, солома) и

зерноотходы. В ТОО «Квант» (Баяк Н.Д.) для 75 чел. организовали праздничный обед и выделили муки и сено на общую сумму 200 тыс.тенге. В этом же хозяйстве школе для 2 человек на 2000 тенге и крестьянские хозяйства для 19 чел. на сумму 28,4 тыс.тенге закупили подарки. В ОАО «Урожайное» (Есжанов Н.З.) для 22 человек на сумму 33 тыс.тенге выделили муки, а ТОО «Кайрат» (Ержуманов К.А.) и крестьянские хозяйства для 4 человек оказали помощь в сумме 6000 тенге. В ТОО «Отканжар» (Отарбаев К.Ж.) для 45 чел. на общую сумму 100 тыс.тенге, в ТОО «Караой» (Приб В.Э.) для 45 человек на общую сумму 32,5 тыс.тенге, в ТОО «Кулагер» (Токмагамбетов С.С.) для 39 человек на сумму 54 тыс.тенге организовали праздничный обед и закупили подарки. В ТОО «Черниговский» (Калденос С.Н.) для 151 чел. организовали продовольственный набор и выделили муки на общую сумму 117,1 тыс.тенге. Крестьянское хозяйство «Амантау» (Тулеубеков К.Х.) для 17 человек выделили сено на сумму 102 тыс.тенге. Крестьянские хозяйства в селе Байтуган для 36 пенсионеров и инвалидов организовали праздничный обед и закупили подарки на общую сумму 25 тыс.тенге.

Каждый внес свою лепту в это благородное дело, оказал помощь по мере возможности. Возврат в наше сознание таких понятий и чисто человеческих качеств, присущих, в первую очередь, нам сельчанам, как благотворительность, спонсорство, доброта, благодарность, милосердие, сострадание, сочувствие, оставляя всем нам надежду, что проблемы и чаяния людей старшего поколения не останутся в стороне, найдут свое решение. Из высказанного вы поняли, что районный акимат и департамент сельского хозяйства делают все для того, чтобы эти слова стали делом. И от нас зависит, чтобы мы не остались в стороне от этого дела, что мы, в конце концов, и делаем.

АЙТ МЕРЕКЕЛЕРІҢІЗ ҚҰТТЫ БОЛСЫН!

Құрметті халық! Міне он екі айдың сұлтаны Рамазан айы да аяқталып қалды. Алдымызда қадірлі де қасиетті Айт мейрамы күндері жақын. Желтоқсан айының 5 жұлдызы Арафа яғни (шек) - күні, ал 6-7-8 жұлдыздары - Айт күндері. Аудандық мешітте желтоқсан айының 6-шы жұлдызында төнертені сағат 10.0 да Айт намазы оқылады. Айт намазын оқу, өзін мұсылманмен деп санаған әрбір адамға уәжіп - яғни міндет. Айт намазына келерде төнертең оразаның соңғы сәрсін ішіп, ауыз ашамыз да, намазға келерде тәтті тағамдар жеп, таза және жаңа киімдер киіп, бой дәрт алып тазаланып келеміз. Айт күндері құрбан малын шаламын деушілерге ескерту: мешіті бар жерлерде құрбан малы тек қана Айт намазы оқылған соң ғана сойылады. Одан бұрын немесе шек күндері сою дұрыс емес. Ал мешіті жоқ ауылдар, төнертең яғни күн шықпай тұрып, Айт күні құрбан малдарын союға болады. Бүкіл дүниежүзінің мұсылмандарының қасиетті Рамазан айында және Айт күндері, жарылған оттан, сайтанның суынан, өліге дозақ, тіріге азап әкелген пәледен сак болыңыздар.

Жаратқан иеміз бәрімізге имандылық тәуфик берсін!

Нұра аудандық мешіті.

В единстве - наша сила

Недавно в Астане состоялась очередная сессия Ассамблеи народов Казахстана, опыт работы которой сейчас изучается за рубежом. Это именно она выступает проводником идей мира, дружбы и согласия. Это именно она делает все возможное для того, чтобы на одна нация и народность не чувствовали себя в государстве угнетенными. Чтобы все могли развивать свой язык, культуру, традиции и обычаи. И это подтверждают руководители национальных культурных центров, выступления которых мы предлагаем вам на страницах своей газеты.

Вот уже 5 лет, как в селе Тассуат образован и действует Русский культурный центр, участники которого принимают самое активное участие в смотрах коллективов художественной самодеятельности не только в районе, но и в области. Кроме того, ежегодно участвуют в проведении ярмарки «Ауыл-Береке» в г. Карагане, организуемая всевозможные выставки умельцев народного творчества.

Так, на недавней ярмарке в областном центре во Дворце культуры «Дружбы народов» были показаны вышивки, сделанные жи-

солью, гусь, запеченный с яблоками, окрошка, мед, блины, отварная картошка, салаты, грибы и т.д. И опять же, традиционный русский горячительный напиток - медовуха.

В проведении подобных смотров активное участие принимают учителя Индустриальной ЦШ, а также работники ПК «Индустриальный», такие как: инженер по трудоемким процессам Матвейчук Иван Данилович, который своей зажигательной игрой на гармошке увлекает и веселит гостей. Вот и здесь под его веселый и грустный

УЧЕНИЯ

сопровождением исполнили русские народные песни учителя школы - Е.В.Макус, В.В.Обрамова, работники сельского Дома культуры Т.В.Торгаева и О.Н.Трушова.

Перед ярмаркой участники нашего центра выступили на сельском областном фестивале национальных культурных центров, который состоялся 25 октября в г. Карагане, где за активное участие были награждены ценным подарком - магнитофоном, двумя дипломами за участие в гала-концерте, а также дипломом III степени за участие в спортивных мероприятиях.

И здесь снова хотелось бы отметить и поблагодарить руководителя ПК И.Ф. Дильмана, выделившего для поездки транспорт и средства на командировочные расходы.

Совсем недавно все наше село дружно отметило День работников сельского хозяйства, где наш культурный национальный центр принял участие в концертной программе. Впереди - День независимости РК, и вновь выступление центра.

С. ТОРГАЕВА,
руководитель русского культурного центра,
с. Тассуат.

ВНИМАНИЮ НАСЕЛЕНИЯ

Реальный учет скота - фактор благополучия эпизоотической ситуации района

С целью поддержания эпизоотического благополучия нашего района и недопущения расхождений данных по количеству КРС, требуются реальные статистические данные наличия поголовья животных на 2003 год всех хозяйств независимо от форм собственности. В связи с чем отдел ветнадзора Нуринского райтеруправления МСХ РК просит население района при переписи поголовья скота указывать фактическое его количество.

Все это необходимо для проведения противозооотических мероприятий, на которые производится финансирование из средств республиканского и местного бюджетов. Для этих целей составляется план мероприятий, а из учета статистических данных наличия поголовья животных в разрезе сельских округов РГП «Ветлес» распределяются биопрепараты.

Скрытие фактического поголовья отражается чреватыми последствиями на эпизоотической ситуации в области и в целом по республике. Особенно большое расхождение численности поголовья отмечается по Тентгизскому региону. Так, к примеру, в селе Барнино по первичным актам вакцинировано против сибирской язвы 2480 голов. А по статистике на 1 июля 2002 г. всего здесь имеется 1329 голов крупного рогатого скота. Это большое расхождение, такого быть не должно.

Е. КУЛШИНБАЕВ,
гл. госветинспектор
Нуринского района.

Зима-2002

УЧЕНИЯ

На основании организационных указаний по подготовке и проведению республиканского командно-штабного учения «Зима-2002» был издан приказ начальника Гражданской обороны акима района Д.М.Кусайнова, в котором приказывалось начальнику штаба по ГО и ЧС Н.Шомбинову, начальникам служб: связи и оповещения - П.М.Бычек, инженерной (дорог и мостов) - А.С.Гринь, охраны общественного порядка - Б.К.Ахмедиеву, противопожарной - Ф.Ф.Гизатулину, медицинской - О.Б.Еспаеву, противорадиационно-противохимической защиты - А.П.Караиди, энергетике - Н.Б.Бапанову, защиты животных и растений - Е.П.Аринову, торговли и питания, материально-технического снабжения и горюче-смазочных материалов - М.С.Мухамеджанову проверить и уточнить:

- планы ГО на мирное время;
- планы ликвидации ЧС и планы взаимодействия;
- готовность системы оповещения и связи;
- готовность к устойчивой работе в зимних условиях систем энергогазотепло-водоснабжения и транспортных коммуникаций;
- готовность технических, продовольственных, медицинских и других резервов, порядок их хранения;
- расчет сил и средств аварийно-спасательных служб для ликвидации чрезвычайных ситуаций и их готовности;
- систему прохождения сигнала

7 ноября в соответствии с Планом мероприятий по подготовке Государственной системы предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций на 2002-2004 гг., утвержденным приказом Агентства Республики Казахстан по чрезвычайным ситуациям от 3 мая 2002 года № 296, в райцентре были проведены тактические учения по чрезвычайным ситуациям и гражданской обороне, организованные в рамках республиканского командно-штабного учения «Зима-2002» по теме: «Действия комиссий по ЧС, органов управления, аварийно-спасательных служб и населения в чрезвычайных ситуациях зимнего периода».

от места происшествия до оперативного дежурного по чрезвычайным ситуациям;

- проверить готовность формирований служб ГО и ЧС и их способность к ведению работ в зимних условиях;
- действовать стойки централизованного вызова и громкоговорящие установки, провести перехват радиоканалов и сети проводного радиосвязания.

Все это и было сделано в ходе проведения учений. В 13 часов 30 минут 7 ноября со стоек централизованного вызова, установленных в квартирах акима района, членов комиссии, начальников и штабов ГО и ЧС района, был объявлен сбор, в 14 часов 45 минут была включена сирена для сбора людей на смотр готовности, который состоялся на территории ДЭУ-48.

Было уделено внимание проверке готовности отряда экстренного реагирования, состоящего из 52 человек, командир-начальник ПЧ-39 ГУ ГПС Ф.Ф. Гизатулин, спасательной команды (12 человек), инженерной (15 человек), аварийно-технической

газового баллона произошел пожар, который необходимо ликвидировать. По команде командира отряда экстренного реагирования аварийно-техническая группа, группа разведки, бригада скорой помощи и спасательная команда высхали на место происшествия.

Далее события развивались следующим образом. Группа сопровождения (РОВО) оценила место происшествия. Аварийно-техническая группа обесточила здание, пожарная команда выставила разведку, от автостанции были поданы два стола - Б, установлена 3-железная лестница к окну 3 этажа, командир - начальник ДЭУ-48 А.С.Гринь. На смотре присутствовали руководители организаций и предприятий, учащиеся и преподаватели НВП школ райцентра.

Было также проведено смотр готовности техники, приданной формированиям ГО, куда вошли автокран, газозлектросварка, автомашины: «ЗИЛ», «УАЗ-452», «УАЗ» - «скорая помощь», бензовоз, автогрейдер, трактор: «МТЗ-80», «К-700», бульдозеры, шнекоротор.

О готовности техники и людей к тактическим учениям начальнику ГО района Д.М. Кусайнову и председателю районной комиссии по ЧС Б.Б. Кошугелову доложил командир отряда экстренного реагирования Ф.Ф. Гизатулин.

После осмотра людей и техники из районного штаба по ЧС поступила вводная: по улице Кунаева в 16-квартирном доме в результате взрыва

Л. ГОРДИЕНКО.

Шағын кәсіпкерлікпен шұғылданудың сыры мен қырына қанық болып, оны өзіннің ісін болдырғанша талай-талай өткелектен өтетіні белгілі. Бүгінгі әңгімеміздің арқауы сондай бір іскерлікпен шұғылданғанды, бүгінде аяғын апыл-тапыл басып келе жатқан Кертінді ауылының "Нұр" атты шағын шаруа қожалығының хал-жайы мен мән-жайы, ағайын. Замана ағыммен осы ауылдағы бір кездері гүрлеп тұрған қоғамдық шаруаның екіге бөлініп, қарызды төлеуге халқының шамасы жетпей қайда барарын білмей сандалғаны яғни құралақан қалғаны жасырын сыр емес. Өндірістің осылай құлап талан-таражға түсуі, әрі әлеуметтік жағдайдың күрт төмендеуі, сол тұстағы бас инженер, жас маман Неспипов Серғазы Әбдірашұлы шаруа қожалығын ұйымдастыруға еріксіз мәжбүр етті.

- Ағаш 14 адам бөлініп, қолымызда ештеме жоқ болса да осы шаруаны қолға алдық. Ақша жоқ адамдар бір-бірін түсінбеді. Сонында шымдары таусылған олар жай-жайына кетті. Өзім не де болса алған беттен қайтпай кішкентай інім Нұрғазы екеуіміз бірігіп әлі де айналысуға бел будық. Тіріміз тек алған беттен қайтпай еңбектену болды. Көктемде Қарағандыға дейін шақыладық. Қарыздың орнына кепілдікке қалдыратын мүлкіміз, техниканың жоқтығынан ештеме тындыра алмадық. Басы осылай қаты болды, - деп абыржыған Серғазы өткен күндерінің тым ауыр болғанын сабақтал.

- Алай, мұндай істі қалай оқырманға түсіндіреміз, - деді. Мен де Серғазыдай талай азаматтың, өзіндіктей нар таусқалап жүрген ердің жүгін арқалаған азаматшаралға түсінік беру, тәжірибесін тыңдасыншы деген ниетпен "Сонсон, бауырым, әңгімеді үзе, айта бер" дедім. "Сол құрылымнан да шықтық. Банкроттың да түбіне су құйылып, бетінен каймақ болмаса да кілегейін үш жыл дегенде қалқып алып егін салуға болатынын тұжырымдадық. Алғашқы өнімді бөліп алдық та саттық. Ақшасына ештеме техника алдық. Бұзылған К-700 тракторды жинадық, 2 трактор айырбастап тағы да қалған құтқан тракторлардың қаңқасын біріктіріп, әйтеуір әжептәуір арқамыз кеңейіп қалды, - деді ол бәсеңкі дауысымен көтере сөйлеп.

- Тіркemenі өз қолымызбен теріп алған бөлшектерден құрап алдық. Ескіні жинап есімді кетсе де соны жаксылыққа жетеледі. Қолында көк тынын болмаса күнін қаран екен, -

деп басын шайқады ол. Онан әрі сөзін сабақтады. - Алғашқы жылы 130 гектарға тұқым септік. Комбайн болмай қардың астында қалды. Әйтеуір қарыз бидайды қайтардық. Ауылдастарым себуге көмектесті. Манағы бірге болғандар бір трактормен шығып бірге септік.

Міне осындай қиыншылықты ба-сынан кешіріп үмітін үзбей бастаған ісіннің нәтижесін күткен Серғазы Әбдірашұлына нағыз ер десек болғандай. Ол екінші жылы әжептәуір тәжірибе жинақтаса керек. 50 га жерге тұқым салды. Әрі Бабай Нұрмақұлы көмектесіп 40 тонна түсім алған. Бұған ДТ-75 тракторын сатып алады да келесі жылы өзі себетін халге жеткен азамат тағыда қолының мескерлігі, жоғары білімінің арқа-

"НҮР" ШАҒЫН ШАРУА ҚОЖАЛЫҒЫ

сында бір комбайн жиналды. Егін сепкеннен кейін жаз бойы шөп жинайтын техника құрап 45 тонна шөп шабады. Бұл да үлкен көмек болды. Ағзам Мұхит Жанбырбайұлы келіп көмектесті. Желзесі Болат Мырзаханов пен інісі төртеуі бірігіп 160 тонна бидай алуға қол жеткізді. "Еңбек етсең ерінбей, тоды қарның тіленбей" деп ұлы Абай айтқанда манағы жарғақ құлағы жастыққа тимей тұрбаған еңбегі осылайша ақталған. Секен сапасы 8 ц/га айналған бидайдан аздап шетінен ерт салғанынан сөйтіп емес тек қайырым бергей, - деп күлімеді. Биыл қлейқанынасы 25-тен төмен болса, алмайтыны басында абыржықанымен келісіп отырған жерлері бар екенін тілге тиек етті. Жарайды, барымен базар болатындай нәтижелі екенін естіп қуанып қалдық.

Биылғы жылғы шығым жаман емес. Күзде, көктемде жерді жыртып жақсы жұмыс істеу керек. Жағармайға былтырғы бидайдың ақшасынан бөлінген. Өзі сияқты шағын шаруа қожалықтарға моторын жинап беріп, ақысына жағармай алған. Бекболат сынды әріптесі 1 тонна соялықаны осылай беріпті.

Серғазы Әбдірашұлының тағы бір жақсы қасиеті еңбекқорлығы. Жоғары білімді үлкен маман бола тұра, қарапайым жұмысшы мотор жөндеуші ретінде де алдына жан салмайтын іскерлігі, басқаға білгенін үйрететін ұстаздық қасиеті ерекше. Астанадағы Ауылшаруашылығы университеті мен Миучин техникумын механик маманымен бітірген ол

бұл салада білікті де тәжірибелі маман, жетекші екенін айтсақ болғандай. Әкесі Әбдірашұлы да техника тілін жетік меңгерген тігінші болғаны балаларына үлкен өнеге екені белгілі.

Серғазы Әбдірашұлының қолынан өткен қандай да қирап қалған моторға жан бітіп сайын далаға жол сорабын салған егістіктерде алып тракторларды тоқтаусыз гүрілге бастыратыны оның бүгінгі нәтижесінің басты өлшемі іспетті. - Бидайдың өтуі ғана қинайды. Асықпаймыз ғой. Болмаса сақтаймын. Ескі базды алғамын. Соны жөндеп асақ, әжептәуір қойма болғалы тұр деп масаттандым. Әрине, өзі мұндай ескіні жөндеп ерінбей еңбектенудің пайдасын көріп отырған жоқ па.

- Пайданың көзі не деп ұқтың, бауырым. Өзіндей алаңға шыққан кәсіпкерлерге қандай тәлімді ұсынар едің? - дедім.

- Асыл тұқымды, таза бидай керек. Қайда апарсаңда өтегі бидай шығу үшін жермен мұқият айналысу керек. Әсіресе тұқымды тандамайынша ісін онбайтынын айтсам маймын. Біреу айтты ғой "Істі найман бітпейді, сайман бітпейді" деп. Техника болу қажет. Қашаңғы, кімге мөлтектеп сұранып жүресің. Жермен айналысып ақша тап та, техника са-тып ал. Қолың білсе білсе жинап ал. Табыс көзі осылар, - деді Серғазы. Міне, бастан кешкен істі қолмен бітргені осы емес пе!

Қазір 13 адамның жер үлесін өз мойнына алған "Нұр" шағын шаруа қожалығының басшысы Серғазы

Әбдірашұлының аларасуы әлі алда. Бұл бастамасы. Жер жалдаған куәліктерін арқалап жүрген жағдайда бір тал бидайды бөліп жеп, осы жолда бар жақсылықты бөлісіп жүрген ол манағы жанұяларың тағырын арқалап жүргені терең сезінетіні байқалып тұрды.

Осындай ауыр кезіндерді арқалай жүріп, ілгері жылжыған Серғазының серіктері жағдай күн санап жақсара түсетіні жақсы ырымға балайды. Сөйтіп келгенде, ше! Тамшыдан - теніз құралады. Өткендегі сиырдың буйырнді бөлшектелген кертінділіктер қысылғанда бәрі жекешеленіп жерге бас иіп кеткен еді ғой. Ештемеден құр алақан қалған жоқ. Бір-бір кәсіпкер атаңды. "Ашта жеген құйқанды, тоқта ұмытпа" дегендей кешегі нарықтың қиын кезіндеңде арпалыққа түскен олар бүгінге ақылшы болып жонын кенге салып салауатты тұрмыс құруының өзі, бір ғанибет ағайын!

Бейнетін қатты болса, татқанын тәтті болады. Келген дәулетін сол кеткен бейнетті еңбегінің жемісі. Еңбек пен бақыт үлгінім. Бақытын еңбекпен тапқан Серғазы Әбдірашұлының "Нұр" қожалығына сәт сапар тілейміз. Телегей теніз табысқа жетіп өкшелестеріне өнеге болғайсын. Ісің ілгері басып, ілімді, қайырмды кәсіпкер болғайсын. бауырым!

Шәмей БІЛГІШБАЙҚЫЗЫ.

Суретте: Неспипов Серғазы Әбдірашұлы келісеті Алтын Жексембайқызы және балалары Жанғазы, Жидектермен бірге.

СПОРТИВНЫЕ НОВОСТИ

Выступили успешно

С 5 по 8 ноября в г. Карагане проходил I этап областной спартакиады школьников.

Соревнования прошли по настольному теннису, шахматам и национальной игре тогызқумалак. Наши спортсмены выступили на этом этапе успешно. Так, по настольному теннису среди 8 команд области наши спортсмены заняли I место. В команду теннисистов вошли: А. Ишачев, А. Аркенов - оба из КСШ № 2, А. Сыздыкова - из СШ им. Асубаева.

В соревнованиях по шахматам нурынцы также заняли I место. Это заслуга С. Сатенова из КСШ № 2, Тюлюнник из Индустриальной ЦШ, А. Досанова из КСШ № 3, Ж. Саңдыбаева, М. Абдыгапова.

Наши чемпионы прошлого года по тогызқумалаку заняли 4 место. По итогам же всех соревнований команда Нуринского района вышла на I общекомандное место.

Впереди II, III, IV этапы. В январе пройдет соревнования II этапа по национальному виду спорта: борьба "казакша күрес".

Желаем нашим спортсменам удачи!

А. ДИМБАЕВА,
завуч ДЮСШ.

Возбуждено гражданское дело о признании безвестно отсутствующим гражданина Врачан Владимира Федоровича, 1963г. рождения, проживавшего в селе Шербаковское Нуринского района Карагандинской области.

Просим лиц, имеющих сведения о месте пребывания гражданина В.Ф. Врачан, сообщить в суд Нуринского района.

САНЭПИДЕМСЛУЖБА ПРЕДУПРЕЖДАЕТ

КРАСНУХА

Краснуха - заболевание, вызванное вирусом краснухи, который относится к тогавирусам.

Основную массу этих вирусов составляют арбовирусы и другие вирусы животных. Вирус краснухи - единственный представитель группы, который является паразитом человека. Он вызывает легкую форму болезни с незначительным и кратковременным подъемом температуры, сыпью и лимфаденоитом, увеличением затылочных и шейных лимфоузлов. Однако значение краснухи в патологии человека определяется возможным тяжелыми поражениями плода, в том случае, если в процессе беременности мать перенесла краснуху.

Инкубационный период от 11 до 22 дней. Больной опасен за 5 дней до высыпания и примерно 5-7 дней после. В общем больной представляет опасность около 10-12 дней. Краснуха опасна в бессимптомной форме в период беременности, особенно впервые 16 недель, вирус проникает через плаценту и поражает эмбрион. В результате возможна смерть плода, выкидыш или рождение ребенка с различной, чаще всего, тяжелой патологией (врожденная катаракта, глухота, психиатрическая неполноценность, физические уродства).

Ребенок с врожденной краснухой может выделять возбудитель довольно длительное время (от 1 месяца до полугода). От таких больных могут заразиться неиммунные взрослые, занятые уходом за ними.

Горизонтальная передача возбудителя осуще-

ствляется воздушно-капельным путем. Внутритропное заражение плода является результатом вертикальной передачи вируса. Дети, находясь дома, болеют заметно реже, чем дети, посещающие дошкольные учреждения. При краснухе имеется четко выраженная сезонность. Общие мероприятия при краснухе не дают ощутимых результатов. Изоляция больных из детских коллективов, как показывает опыт, практически эффекта не дает, в частности и из-за долгого (21 день) скрытого периода болезни, из-за высокой заразности людей в конце этого скрытого периода и наличия скрытно протекающей бессимптомной инфекции.

Беременным женщинам, у которых отмечается либо болезнь, либо сероконверсия (наличие антител в крови), т.е. беременная переболела краснухой на «ногах», в скрытой форме, рекомендуется аборт по медицинским показаниям (если инфекция развилась в первые месяцы беременности). У переболевших остается пожизненный иммунитет.

Большой подлещит изоляции. Дети, общавшиеся с больным, разобщению не подлежат. Дети допускаются в организованные коллективы после перенесенной инфекции не ранее 10-11 дней.

Мероприятием по предупреждению распространения инфекции являются ранняя диагностика и изоляция больных, организация межгрупповой изоляции в ДЦУ, проветривание помещения.

Г. ДОСПОЛОВА,
врач-эпидемиолог Нуринской СЭС.